

College van burgemeester en wethouders**GOEDGEKEURD**Zitting van 1 juni 2021
Bedrijfsvoering - Organisatieadvies

**10 2021_B&W_00292 Informatienota - 4e Coronacompensatiepakket
Algemene uitkering - informeren****Samenstelling:**

Aanwezig:

de heer R. Bats, Burgemeester; de heer B. Harmsma, Wethouder; mevrouw T. Jongman, Wethouder;
de heer M. Scheringa, Wethouder; mevrouw T. Bijl, Wethouder; mevrouw J. de Groot, Secretaris

Samenvatting

Gemeenten ervaren onverminderd de financiële gevolgen van de coronacrisis. Na het verschijnen van de decembercirculaire 2020 heeft het kabinet de afgelopen tijd aanvullende maatregelen genomen ter compensatie van deze gevolgen. Het betreft de uitbreiding van het economisch steun – en herstellepakket. In deze nota wordt aan u inzicht gegeven in het toegekende 4e coronacompensatiebedrag via de Algemene uitkering van het gemeentefonds. Het gaat in dit pakket om een totaalbedrag ter hoogte van € 582.315. Momenteel wordt er gewerkt aan goede plannen om de samenleving waar nodig te ondersteunen. Deze middelen kunnen daar goed aan bijdragen.

Overigens geldt voor bedragen die worden ontvangen via de Algemene uitkering dat deze vrij te besteden zijn door de gemeente.

Informatienota

Inleiding

Gemeenten ervaren onverminderd de financiële gevolgen van de coronacrisis. Na het verschijnen van de decembercirculaire gemeentefonds 2020 heeft het kabinet de afgelopen tijd aanvullende maatregelen genomen ter compensatie van deze gevolgen. Het betreft de uitbreiding van het economisch steun – en herstellepakket.

Via de Algemene uitkering wordt het 4e coronacompensatiepakket ontvangen met daarin een bedrag ter hoogte van € 582.315. In bijgaande tabel kunt u zien hoe dit bedrag is opgebouwd en voor welk doel dit kan worden ingezet.

Nummer	Doel	Bedrag
1	De Tijdelijke Ondersteuning voor Noodzakelijke Kosten (TONK)	€ 136.599
2	Extra begeleiding van kwetsbare groepen	€ 108.867
3	Bestrijden eenzaamheid bij ouderen	€ 103.887
4	Perspectief jeugd en jongeren	€ 78.947
5	Jongerenwerk jeugd	€ 27.265
6	Mentale ondersteuning jeugd	€ 22.998

7	Activiteiten en ontmoetingen jeugd	€ 15.598
8	Vergoeden eigen bijdrage van ouders die gebruik maken van de gemeentelijke regelingen: peuteraanbod, kinderopvang SMI en Voorschoolse Educatie (VE)	€ 16.668
9	Afvalverwerking	€ 71.486
Totaal		€ 582.315

Hieronder ziet u een toelichting op de diverse onderwerpen met bijbehorend doel.

Kernboodschap

1. TONK

De Tijdelijke Ondersteuning voor Noodzakelijke Kosten (TONK) is bedoeld voor huishoudens die door de huidige omstandigheden te maken hebben met een onvoorzienbare en onvermijdelijke terugval in hun inkomen, en die daardoor noodzakelijke kosten niet meer kunnen voldoen en waarvoor andere regelingen niet of onvoldoende soelaas bieden. Dat geldt bijvoorbeeld voor werknemers die hun baan verliezen en geen recht (meer) hebben op een uitkering, of voor zelfstandigen die vanwege de coronamaatregelen hun opdrachten zien verdwijnen, maar geen aanspraak op de Tozo kunnen maken. Maar ook burgers die al in 2020 ingestroomd zijn in een uitkering (WW, Bijstand of Tozo) vanwege de coronacrisis, maar waarvoor de hoogte van de uitkering onvoldoende is om de vaste lasten te betalen, komen in aanmerking voor de TONK. De TONK kan dan voorzien in (gedeeltelijke) tegemoetkoming voor noodzakelijke kosten. Het beschikbare budget voor de TONK is verhoogd naar een bedrag van € 260 miljoen voor het eerste half jaar van 2021. Voor het eerste kwartaal van 2021 komt € 65 miljoen beschikbaar via de Algemene uitkering van het gemeentefonds. In de tweede tranche wordt het resterende budget van € 195 miljoen over gemeenten verdeeld. Wij ontvangen nu een bedrag van € 136.599.

2. Extra begeleiding van kwetsbare groepen

De coronacrisis maakt dat de levens van iedereen met begeleiding er heel anders uitziet: dagbesteding gaat soms niet door (horeca is bijvoorbeeld gesloten), er komen minder mensen langs, niet iedereen begrijpt de maatregelen even goed. Ook is er meer begeleiding en ondersteuning nodig voor mensen met andere beperkingen. Bijvoorbeeld kwetsbare mensen met een medische aandoening die zeer bang zijn besmet te raken gezien de risico's dat deze besmetting fataal kan zijn of zeer ernstige consequenties kan hebben. Dit maakt dat extra ondersteuning nodig is zodat lokaal kan worden geïnvesteerd in bijvoorbeeld:

- Extra in te zetten op het organiseren van alternatieve dagbesteding om structuur te creëren in de dag.
- Het bieden van passend vervoer en extra locaties voor alternatieve en verspreide vormen van dagbesteding die voldoen aan de RIVM-richtlijnen, die nog niet zijn gefinancierd via de meerkostenregeling voor Wmo en Jeugd.
- Extra ambulante begeleiding om proactief mentale en sociale problemen op te sporen (extra huisbezoeken).
- Extra (begrijpelijke) informatievoorziening over wat kan en mag en veilig is.

Voor de extra begeleiding wordt een bedrag beschikbaar gesteld ter hoogte van € 108.867.

3. Bestrijden eenzaamheid bij ouderen

Eenzaamheid bij ouderen is door corona toegenomen. Het kabinet stelt middelen ter beschikking, zodat kan worden ingezet op onder meer de volgende acties:

- Extra contact met ouderen: huisbezoeken, digitaal en belcontact. Hierdoor ontstaat tevens meer zicht op hoe het werkelijk met ouderen gaat.
- Extra helpende handen: boodschappen, hulpvragen doorzetten, helpen contact met anderen te maken.
- Inzet op verbinding tussen mensen: creëren van meer mogelijkheden elkaar coronaproof te ontmoeten, mensen aan elkaar koppelen om samen activiteiten te organiseren.
- Extra inzet op zingeving: alternatieve dagbesteding helpen organiseren, deelname culturele activiteiten.

Voor de bestrijding van eenzaamheid bij onder is een bedrag beschikbaar van € 103.887.

4. Perspectief jeugd en jongeren

Voor jongeren is het essentieel om elkaar fysiek te kunnen ontmoeten. Met een jeugdpakket van in totaal € 58,5 miljoen wil het kabinet een impuls aan gemeenten geven om samen met jongeren, lokale organisaties en evenementensector volledig coronaproof kleinschalige activiteiten te programmeren op het gebied van cultuur, sport en andere zinvolle vrijetijdsbesteding. Wij ontvangen hiervoor een bedrag van € 78.947.

5. Jongerenwerk jeugd

Om jongeren uit bepaalde risicogroepen te benaderen en te bereiken wordt de huidige extra inzet van jongerenwerk uit het jeugdpakket verlengd tot eind 2021. Het kinder- en jongerenwerk speelt ook een signalerende rol op het gebied van psychische problemen of huiselijk geweld. Er wordt een bedrag van € 27.265 beschikbaar gesteld.

6. Mentale ondersteuning jeugd

Jongeren hebben behoefte aan laagdrempelige ondersteuning voor mentaal welzijn. Het kabinet zet daarom met gemeenten in op het organiseren van activiteiten om mentale weerbaarheid van jongeren te versterken, door bijvoorbeeld: geven van trainingen, zoals weerbaarheidstrainingen, inzet op extra coaching van jongeren, inrichten van meer inloophuizen waar jonge ervaringsdeskundigen andere jongeren hulp bieden voor mentale ondersteuning, inrichten van buddyprojecten waarbij jongeren gekoppeld worden aan een leeftijdsgenoot voor mentale steun. Om dit te kunnen realiseren is een bedrag van € 11,5 miljoen aan de Algemene uitkering toegevoegd. Voor de gemeente Steenwijkerland betekent dit een bedrag van € 22.998.

7. Activiteiten en ontmoetingen jeugd

Jongeren hebben behoefte aan laagdrempelige ondersteuning voor mentaal welzijn. Daarom zet het kabinet samen met gemeenten in op het organiseren van activiteiten om mentale weerbaarheid van jongeren te versterken, door inzet op meer mogelijkheden tot ontmoeting in (tijdelijk onbenutte) ruimten zoals bibliotheken, buurthuizen, wijkcentra, sporthallen en evenementenhallen beter en veilig te benutten voor sociale en ondersteuningsactiviteiten. Wij ontvangen hiervoor een bedrag ter hoogte van € 15.598.

8. Vergoeden eigen bijdrage van ouders die gebruik maken van de gemeentelijke regelingen: peuteraanbod, kinderopvang SMI en Voorschoolse Educatie (VE)

Gemeenten ontvangen van het rijk middelen om een bepaalde groep ouders die kosten hebben gemaakt voor kinderopvang tijdens de sluiting van de opvang van 16 december 2020 tot 8 februari 2021 te vergoeden. Het betreft ouders die in deze periode een eigen bijdrage hebben betaald voor de gemeentelijke regelingen rondom kinderopvang (Sociaal medische indicatie, Voorschoolse Educatie en het peuteraanbod). Voor genoemde periode wordt de uitkering Voorschoolse voorziening peuters in

verband hiermee opgehoogd. Met deze ophoging kan de gemeente de eigen bijdrage van ouders die gebruik maken van de gemeentelijke regelingen vergoeden voor de tweede periode van sluiting. Het gaat hier voor onze gemeente om een bedrag van € 16.668.

9. Afvalverwerking

Door de coronacrisis hebben gemeenten zowel extra kosten gemaakt als inkomsten gemist met betrekking tot afvalinzameling. Met name het restafval is, door onder andere het thuiswerken, in hoeveelheid gegroeid. Veel gemeenten hebben contracten gesloten met een variabele prijs voor de verwerking hiervan. Deze prijs is door de brede toestroom gestegen. Tegelijkertijd ontvangen de gemeenten voor andere afvalstromen een vergoeding. Maar omdat deze stromen zijn toegenomen, is de vergoeding hiervoor gedaald. In overleg met de VNG is door het kabinet besloten de kosten over het jaar 2020 te vergoeden. Via het coronacompensatiepakket ontvangen wij een bedrag ter hoogte van € 71.486.

Consequenties voor de gemeente

In totaal wordt er via het 4e coronacompensatiepakket een bedrag ontvangen van € 582.315. Hoewel het hier vrij te besteden middelen betreft, wordt in de komende perspectiefnota voorgesteld om het bedrag in te zetten voor de diverse doelen die in deze nota zijn beschreven. De verschillende bedragen komen op een stelpost te staan en worden pas vrijgegeven als hiervoor een bestedingsplan aan ons college is voorgelegd en door ons is goedgekeurd. Het extra budget heeft geen invloed op het begrotingssaldo.

Communicatie

Niet van toepassing.

Vervolg

Het ontvangen bedrag wordt verwerkt in de komende perspectiefnota. Deze perspectiefnota dient later dit jaar door u te worden vastgesteld.

Momenteel wordt er gewerkt aan goede plannen om de samenleving waar nodig te ondersteunen. Het te ontvangen bedrag kan daar goed aan bijdragen.

Corona

De informatie in deze nota vloeit voort uit de huidige coronacrisis.

Besluit

Beslispunt 1

Het college besluit de informatienota 4e coronacompensatiepakket Algemene uitkering vast te stellen.